

ingediend op **1434** (2022-2023) – Nr. 1
5 oktober 2022 (2022-2023)

Voorstel van resolutie

van Johan Deckmyn, Kristof Slagmulder, Carmen Ryheul,
Anke Van dermeersch, Chris Janssens

over de protesten tegen het Iraanse regime
naar aanleiding van de dood van Mahsa Amini
en de aanhoudende mensenrechtenschendingen in Iran

TOELICHTING

In Iran (officieel: de Islamitische Republiek Iran) vinden al wekenlang grootschalige protesten plaats tegen het islamitische regime dat er al sinds 1979 aan de macht is. De aanleiding voor de protesten is de dood van de 22-jarige Koerdisch-Iraanse Mahsa Amini. Zij overleed na een zware slag op het hoofd door de zogenaamde zedenpolitie op de dag van haar arrestatie. De zedenpolitie in Iran is berucht om haar hardhandig optreden tegen burgers die de islamitische regels opgelegd door het regime niet naleven. Zo worden Iraanse vrouwen bijvoorbeeld verplicht een hidjab (hoofddoek) te dragen in het openbaar.

Amini zou bij een familiebezoek aan de Iraanse hoofdstad Teheran op 13 september 2022 volgens de zedenpolitie niet correct gekleed geweest zijn. Daarom werd ze na een kortstondige discussie geslagen en samen met andere vrouwelijke familieleden meegenomen in een busje. Eenmaal in het busje zou de zedenpolitie niet opgehouden hebben met slaan tot op het moment dat Amini een zware slag op het hoofd kreeg en ten gevolge daarvan het bewustzijn verloor. De jonge vrouw bracht vervolgens drie dagen in coma door in het ziekenhuis, waar ze overleed op 16 september.

Het nieuws over het voorval verspreidde zich snel doorheen Iran. Duizenden Iraniërs komen dan ook al wekenlang op straat om gerechtigheid te eisen voor Amini en tégen het Iraans-islamitische regime. Het protest heeft zich ondertussen verspreid over alle 31 Iraanse provincies. Het Iraanse regime reageert met bruto geweld op de protesten. Er zouden volgens de Noorse ngo Iran Human Rights al zeker 133 doden gevallen zijn. De autoriteiten zelf geven bovendien aan dat er al meer dan 1200 mensen zijn opgepakt. Dat laatste werd ook bevestigd door Amnesty International. Het regime in Teheran weigert zelf enige verantwoordelijkheid op te nemen voor het bloedbad dat al aangericht werd naar aanleiding van de grootschalige protesten. De opstandigheid van de Iraanse bevolking is volgens de Iraanse opperste leider Ali Hosseini Khamenei de schuld van de Verenigde Staten en Israël.

Op initiatief van de Europese lidstaten Duitsland, Frankrijk, Denemarken, Spanje, Italië en Tsjechië zullen er waarschijnlijk extra sancties tegen Iran genomen worden. Die sancties zouden een aantal individuen en entiteiten treffen die rechtstreeks betrokken zijn bij het gewelddadig proberen neerslaan van de protesten. Op een bijeenkomst van de Europese ministers van Buitenlandse Zaken op 17 oktober 2022 zou hieromtrent een beslissing genomen moeten worden. Eerder, op 22 september, namen de Verenigde Staten al sancties tegen leden van de zedenpolitie en veiligheidsdiensten.

Johan DECKMYN
Kristof SLAGMULDER
Carmen RYHEUL
Anke VAN DERMEERSCH
Chris JANSSENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de aanhoudende mensenrechtenschendingen in Iran en de systemische onderdrukking van vrouwen en minderheden door middel van willekeurige moorden, rechtszaken waarbij het recht op een eerlijk proces niet gegarandeerd wordt, verdwijningen, martelingen, willekeurige arrestaties, mensonterende gevangeniscondities en aanvallen op dissidenten;
 - 2° de grove inperkingen in Iran van onder meer het recht op vrijheid van meningsuiting, de vrijheid van vergadering en de vrijheid van religie;
 - 3° de onmogelijkheid voor Iraanse burgers om hun overheid op vreedzame wijze te veranderen door vrije en eerlijke verkiezingen;
 - 4° de dood van Mahsa Amini die overleed na een zware klap op het hoofd te hebben gekregen van de Iraanse zedenpolitie omdat ze niet correct gekleed zou zijn;
 - 5° de aanhoudende protesten naar aanleiding van de dood van Amini in de hoofdstad Teheran en in minstens 80 andere steden doorheen alle 31 Iraanse provincies en de gewelddadige reactie hierop door de Iraanse autoriteiten;
- overwegende dat:
 - 1° de Iraanse overheid gerangschikt wordt als één van de ergste actoren van mensenrechtenschendingen wereldwijd, met volgens de Amerikaanse ngo Freedom House een 'Global Freedom Score' van 14 op 100 en een 'Internet Freedom Score' van 16 op 100;
 - 2° er volgens de ngo Iran Human Rights al minstens 133 doden gevallen en meer dan duizend personen gearresteerd zijn sinds de start van de protesten;
 - 3° de Verenigde Staten op 22 september al sancties troffen tegen leden van de zedenpolitie en de veiligheidsdiensten;
 - 4° op 17 oktober 2022 de minister van Buitenlandse Zaken van de lidstaten van de Europese Unie samenkomen en op initiatief van een aantal lidstaten sancties tegen Iran zullen bespreken;
- veroordeelt ten strengste de mishandeling en dood van Mahsa Amini;
- erkent het recht van de Iraanse bevolking om vreedzaam te protesteren tegen het Iraanse regime;
- roept de Iraanse overheid op om een eind te maken aan de systemische onderdrukking van vrouwen en minderheden en het geweld jegens protestanten onmiddellijk te staken;

- vraagt de Vlaamse Regering om:
 - 1° de Iraanse ambassadeur te ontbieden omtrent de dood van Mahsa Amini en de daaropvolgende protesten in Iran;
 - 2° de Iraanse autoriteiten deze resolutie te overhandigen en aan te dringen op een onmiddellijk einde aan het geweld dat uitgaat van het Iraanse regime jegens de protestanten en het vreedzame protest;
 - 3° er bij de Federale Regering en de regeringen van andere lidstaten van de Europese Unie op aan te dringen om het Iraanse regime met alle mogelijke middelen te dwingen een einde te maken aan het geweld en de onderdrukking van vrouwen en minderheden.

Johan DECKMYN
Kristof SLAGMULDER
Carmen RYHEUL
Anke VAN DERMEERSCH
Chris JANSSENS